

De gemeenteraad van Wijchen

17 1 2788 Ruimte en Milieu

Informatienota

Stand van zaken over A50 knooppunt Bankhoef - Paalgraven

Wijchen, 8 mei 2017

Geachte leden van de raad,

Kernboodschap

Een groot regionaal knelpunt is Knooppunt Bankhoef. De provincie Gelderland is samen met Rijkswaterstaat (RWS) wegbeheerder. Deze locatie staat bij de provincie Gelderland hoog op de agenda; zelfs in het provinciale coalitieakkoord. In de recente Nationale Markt- en Capaciteitsanalyse (NMCA) komt de A50 Ewijk-Oss in beeld. De provincie wil starten met een C-ITS¹ proef. Met C-ITS worden de weggebruikers beter geïnformeerd over reistijd, alternatieven en vertragingen.

Inleiding

U bent op de hoogte van de ervaren problemen in knooppunt Bankhoef. Tijdens de commissievergadering van 15 december 2016 heeft u kennis genomen van de stand van zaken. Op dit moment wordt u opnieuw geïnformeerd over de actuele situatie. Op 27 januari 2017 heeft op ons verzoek een informatief gesprek plaatsgevonden tussen tweede kamerlid dhr. Veldman, gedeputeerde mevrouw Bieze en de wethouders van gemeente Beuningen, Oss en Wijchen. De wethouder uit Nijmegen was helaas verhinderd. Tijdens dit overleg is geconcludeerd dat het probleem van de A50 knooppunt Bankhoef-Paalgraven regionaal als grootste probleem op de kaart moet staan om bij het ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M) in beeld te komen. De regio zal in Den Haag voor een permanente lobby moeten voeren. Op 13 maart 2017 heeft u zelf, samen met de gemeenteraden uit de regio, een brandbrief naar het ministerie gestuurd. Een projectgroep, onder leiding van de provincie Gelderland, is geregeld bij elkaar geweest.

Bij de provincie Gelderland is knooppunt Bankhoef al een tijdje in beeld. De provincie Gelderland, RWS Oost-Nederland en de gemeente Wijchen trekken hierin samen op. Aangezien de problematiek verder strekt dan alleen het knooppunt en de provinciegrens van Gelderland, is besloten om voortaan het traject "A50 Bankhoef-Paalgraven" onder de loep te nemen.

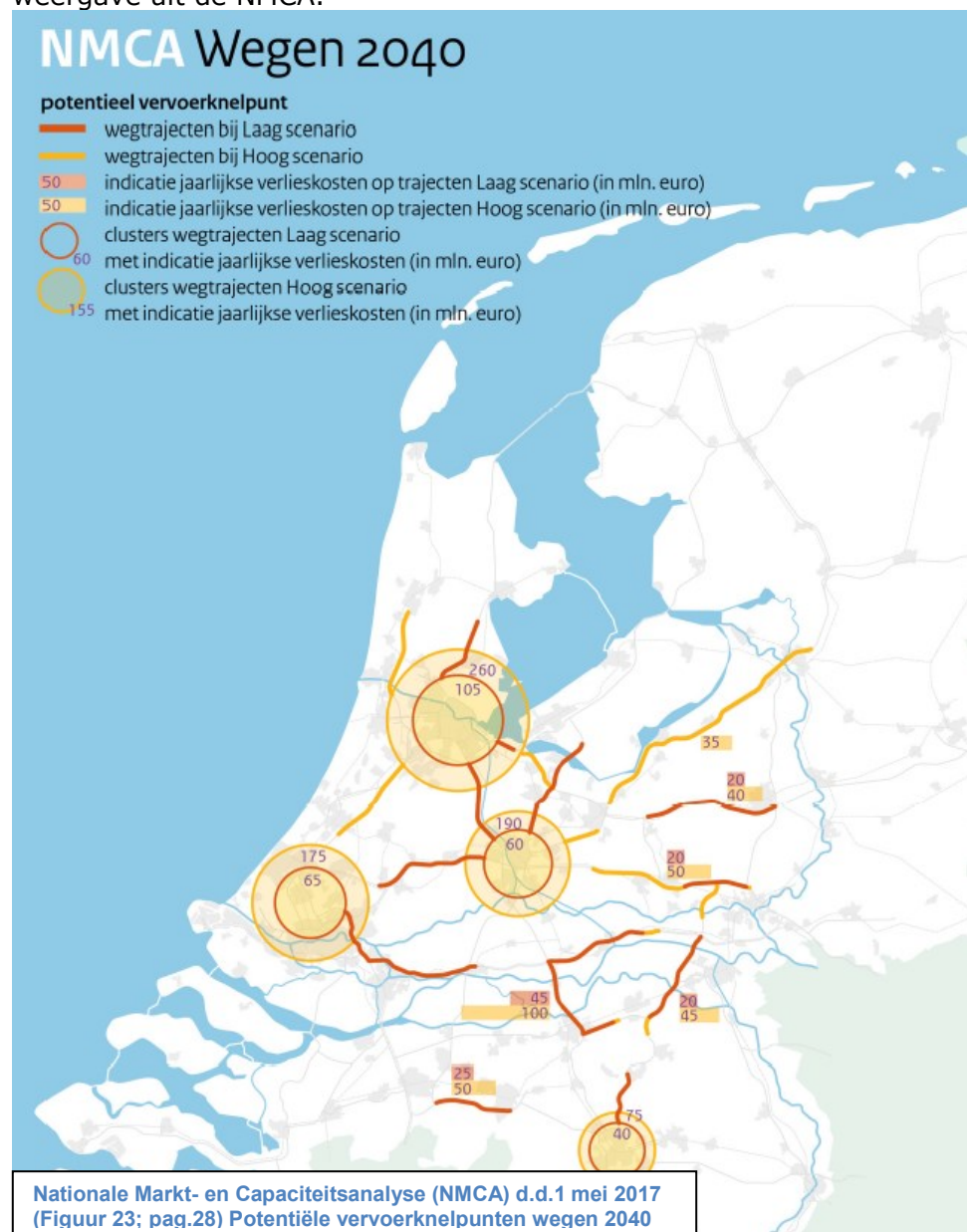
¹ C-ITS staat voor Coöperatieve of 'Connected' Intelligente Transport Systemen.

Hierdoor zijn nog meer spelers betrokken in de projectgroep, namelijk provincie Noord-Brabant, RWS Zuid-Nederland en de gemeente Oss. Vanwege het vele vrachtverkeer en de economische schades zijn de (transport)bedrijven vertegenwoordigd door EVO en TLN.

Toelichting

Begin mei is een Nationale Markt- en Capaciteitsanalyse (NMCA) openbaar gemaakt waarin de belangrijkste knelpunten naar voren komen. De NMCA signaleert voor Oost Nederland een aantal locaties die in de file-top50 van Nederland vallen; zo ook de A50 tussen Ewijk – Oss.

Voor de provincie Noord-Brabant is de verkeershinder van de A50 / knooppunt Paalgraven nog niet de grootste zorg in de provincie. Zowel de omgeving van knooppunt Hooijpolder (A59/A27) als de A2 worden als een (nog) groter knelpunt gezien. De onderstaande afbeelding is een weergave uit de NMCA.

Uiteindelijk zet het ministerie dit knelpunt af tegen de andere landelijke knelpunten als het gaat om de investeringsagenda. Landelijke knelpunten zijn nu omvangrijker. Het is zaak om de "A50 knooppunt Bankhoef-Paalgraven" bij het ministerie in het vizier te krijgen om infrastructurele maatregelen te nemen. Hierin is een grote rol voor de provincie Gelderland weggelegd die tijdens de (MIRT³) gesprekken met de minister dit kan doen.

Bij de provincie Gelderland is het knooppunt wel in beeld en wordt zelfs expliciet genoemd in het provinciale coalitieakkoord. Tijdens de begroting 2016 is middels het MIAM (Meerjarig Investerings Agenda Mobiliteit) een financiële reservering gemaakt 1,5 miljoen. Onder leiding van de provincie Gelderland is een projectgroep gevormd, waarin onder andere de gemeente Wijchen meedenkt. Voor de verbetering van de verkeersveiligheid is filesignalering boven de weg als optie naar voren gekomen. Vanwege de voorlopige raming van € 2 mln is dit niet haalbaar. Op dit moment wil de provincie Gelderland in knooppunt Bankhoef een maatregelenpakket rondom C-ITS uit laten voeren.

Recent heeft GS de stand van zaken van het provinciale college-programma bekeken, in het zogenaamde 'Mid Time Review'. Duidelijk is geworden dat zowel knooppunt Bankhoef als de A15 een plek hebben gekregen². Dit betekent dat de provincie bereidwillig is en zicht geeft op financiering. Een specifiek bedrag of een verdeling van gelden is hierin niet gegeven; dit is een provinciaal begrotingsvraagstuk voor de toekomst. Met dit besluit maakt de provincie duidelijk dat knooppunt Bankhoef tot één van de grootste knelpunten behoort. Hiermee geeft zij een belangrijk signaal af naar de regio en voornamelijk naar het Rijk.

Consequenties

Voor het knooppunt Bankhoef en dit traject van de A50 zijn al diverse studies gereed of in ontwikkeling. Hieronder worden de kernpunten van vier rapportages benoemd.

I) Door het Regionaal Tactisch Team (RTT) is vanuit Beter Benutten in juli 2014 het volgende geconcludeerd:

- De inzet van regelscenario's³ is niet mogelijk.
- Te denken valt aan maatregelen korte termijn, in de vorm van een verlengde invoegstrook A326 op de A50 (geraamd op € 1 mln) maar deze oplossing is niet toekomstvast.
- Daarom voor de lange termijn dit project agenderen voor het MIRT⁴.

II) In opdracht van RWS Zuid-Nederland heeft Royal Haskoning DHV in september 2016 het volgende geconcludeerd:

- Mogelijkheden van een weefvak onderzoeken (meer infra).
- Aansluiting Paalgraven herinrichten (betere doorstroming).
- Onderzoeken van de snelheidsregimes.
- Realiseren van verkeerssignalering/filebeveiliging.

III) In het kader van Beter Benutten 2 zijn C-ITS mogelijkheden onderzocht middels een verkeersanalyse in oktober 2016.

- De volgende doelstellingen worden met C-ITS nagestreefd:
 1. Verbeteren van verkeersveiligheid in knooppunt Bankhoef (verkleinen van kans op ongevallen en vooraf waarschuwen van verkeer bij naderen van filestaart).
 2. Verbeteren van doorstroming in knooppunt Bankhoef (uitstellen en verkorten van de ochtend- en avondspits, in tijd en lengte; ondersteunen/adviseren bij invoegen en verbeteren van de betrouwbaarheid van de reistijden).
 3. Verkrijgen van real-time inzicht in de actuele verkeerssituatie in knooppunt Bankhoef (informatiediensten aan weggebruikers verbeteren en monitoring vanuit verkeerscentrale RWS).
- Op basis van de analyse is een voorstel voor C-ITS concreet uitgewerkt en volgt provinciale besluitvorming.

² Bron: <http://www.gelderlander.nl/arnhem/gelderland-legt-geld-opzij-voor-bankhoef-en-a15~ac521335/>

³ Een regelscenario is een van tevoren opgesteld draaiboek. Hierin is vastgelegd hoe te handelen bij een gegeven verkeerssituatie, bijvoorbeeld als op een weg file ontwikkelt. Een omleiding van verkeer vanaf de A326 naar de route A73-A50 heeft geen positief effect op de doorstroming op het knooppunt. Een regelscenario met daarin omleidingsadviezen en reistijdinformatie over beide routes is daarmee niet zinvol, mede doordat de reistijden over beide nauwelijks verschillen.

⁴ Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport. Dit overleg met de minister is bedoeld om de grote regionale project(en) op de landelijke agenda te krijgen. Er is ook een MIRT-spoor-tafel.

De uiteindelijke besluitvorming over de inzet van C-ITS is aan de provincie Gelderland, met de behandeling van het MIAM van knooppunt Bankhoef. De financiering neemt de provincie Gelderland volledig op zich.

IV) De provincie Gelderland heeft opdracht gegeven om een economische studie uit te voeren. De eindversie wordt in mei 2017 verwacht:

- Provincie heeft samen met de andere partijen een economische en verkeerskundige studie uitgevoerd. Dit betreft de verbinding tussen Noord-Brabant en het stedelijk netwerk Arnhem/Nijmegen.
- Er is een verbinding is gelegd tussen de concepten van de NCMA.
- De studie is in de afrondende fase.
- Het rapport dient voor de landelijke lobby en als onderbouwing tijdens het MIRT-overleg.

Landelijk komt de A50 Bankhoef-Paalgraven op de agenda bij de MIRT-overleggen. Er zijn twee grote grensoverstijgend projecten en er zijn twee provinciale MIRT-tafels. Hierdoor zijn de volgende afspraken voorgesteld:

- Provincie Gelderland neemt de leiding voor de A50 Bankhoef naar Noord-Brabant.
- Provincie Noord-Brabant neemt de leiding voor de A2 naar Gelderland
- Beide provincies onderstrepen de regionale betrokkenheid en belangen in beide MIRT-overleggen.

Vervolg

De problematiek van "A50 Bankhoef-Paalgraven" zal in een bestuurlijk vervolgoverleg opnieuw onder de aandacht komen. Daarnaast zal de "A50 Bankhoef-Paalgraven" op de agenda van het MIRT-overleg komen. Op die manier komt dit project landelijk in het vizier. Om te laten zien dat alle maatregelen onderzocht zijn, wil de provincie Gelderland het maatregelenpakket van C-ITS-doorpakken. De financiering van deze plannen regelt de provincie Gelderland uit de gereserveerde middelen.

Burgerparticipatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

-

Gerelateerde stukken

- Informatienota 16 4154 / 16 38: informatie over provinciale projecten waaronder knooppunt Bankhoef

Burgemeester en wethouders van Wijchen,
De secretaris, De Burgemeester,